

Solzna Avstrija

v spomin prelivanja krvi in
svetovne vojske 1914–1915–1916

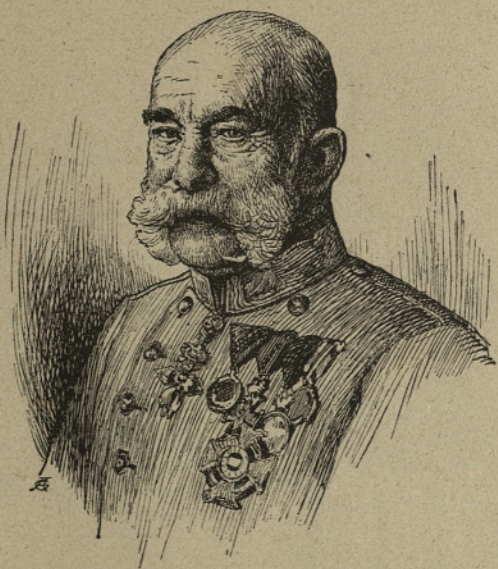
Napisal, založil in na svetlo dal
MATIJA BELEC pri Sv. Boljanku
v Slov. goricah
1916

==== CENA K 1.20 =====

Nj. Vel. cesar Franc Jožef I.

Le za tebe, domovina,
Le za tebe, naš vladar,
Z vero sveti naj edina
Luč zvestobe za vsikdar!

Mat. Belic

Solzna Avstrija

v spomin prelivanja krvi in
svetovne vojske
1914—1915—1916

Napisal, založil in na svetlo dal MATIJA
BELEC pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah
1916

CENA K 1·20

Vse pravice pridržane. — Tisk W. Blanke v Ptuj

Vsebina

	Stran
1. Avstriji v pozdrav	11
2. Svetovna vojska	14
3. Solzna Avstrija	18
4. Junaški fant	21
5. Tolažba dekletu	23
6. Na vojsko	25
7. Krogljica smrti	27
8. Slovo in ločitev	28
9. Zadnjič smo skupaj prepevali	31
10. Na grobu prijatelja	33
11. Njega ne bode več	35
12. Tolažba in pozdravi	38
13. Plakajoča mati	40
14. Prošnja k Brezmadežni	42
15. Materine želje	44
16. Zdravljica	46
17. Srečno mi, draga	48
18. Vojak in rožica	50
19. Mati pri umirajočem detetu	52
20. Godci svetovnega plesa	55
21. Na vernih duš dan	58
22. Blagor mu v tuji zemlji	61
23. Dva jetnika	63
24. Dva virčka	69
25. Ura naše ločitve	71

201501977

Dragi Slovenci in Slovenke !

Bilo je že pred dvajsetimi leti. Bil sem некоč na pomlad v zelenem gozdu blizu domače hiše. Začuden sem gledal krog sebe zeleno brst, ki ga je poganjalo drevje. Občudoval sem božjo naravo. Djal sem sam pri sebi: „Oh, kako lepo je vse na pomlad!“ V tem mi hipoma zadoni iz bližnjega grma krasna in vesela pesem. Ves strmeč sem pozabil na vse prejšnje misli. Kakšen je vendar ta ptiček, mislim si, da zna tako mило in lepo prepevati. Bližam se k grmu. In koga zagledam? Ptico vrabcu podobno, bil je slavec! Oh, ljuba božja stvar! Dalje ga poslušam, bolj mi je segala pesem v srcé. Bil sem tako zamotan v misli, da jih potem nisem mogel več izbiti iz glave. Neki notranji čut mi pravi: Tudi ti lahko poješ, kakor ta prosti ptiček v svoji priprosti sivi suknjici. Glej, nobene šole ni videl znotraj in pa kako lepo zna peti! „In ti?“ mi pravi vest, si se toliko izšolal, da lahko svoje pesmi pišeš, da jih bodo pozneje drugi prepevali. Poskušal sem eno za drugo. Pa za slavčevo ni šla nobena.

Preteklo je par let. Sam sem spoznal, da sem potreben za to pouka. Pride mi na pamet, podam se v Maribor k častitemu gospodu dr. Antonu Medvedu. V strahu sem razložil tem častivrednem gospodu svoje mišljenje. Pokazal sem jim tudi nekaj svojih poezij. „Dobro pevsko žilo imate“, sem dobil v odgovor. Samo pouka ste potrebni. Gospod so mi razložili vse potrebne stvari in mi priporočili s l o v n i c o, posebno oblikoslovje. Moral sem priti potem večkrat k njim v Maribor v šolo.

V drugič so me spodbujali naš takratni č. gospod župnik Jožef Vodušek, ki pa že počivajo v hladni zemlji župnije Sv. Bolfanka.

Moral sem tudi večkrat k njim s svojimi poezijami. Prav radi so mi razglasili, kako in kaj se dela. V tretjič sem naletel na Ptuji na dobro gimnazijsko učenko. Med drugimi pogovori sva prišla do tega, da ji začnem razlagati svoje pesništvo. Učenka Gerčka Lah, doma iz Krčovine blizu Ptuja, mi takoj ponudi več poučnih knjig, katere sem potem pridno prebiral. Po vsem tem sem pa prišel do tega, kar sem Vam tukaj ponudil, dragi mi Slovenci in Slovenke. Vsem tem trem mojim učiteljem in dobrotnikom pa izrečem skupno zahvalo.

Ker pa imam preveliko veselje do pesmi, me zraven tega vspodbuja neki notranji čut. Zdi se mi, da me vsaka rožica že sili, naj ji zložim par vrstic; vsaka ptičica me s svojim petjem opominja, da naj ž njo zapojem; vsaka žalost mi spodbudi svojo žalostinko, vsako veselje me napravi do pesmice.

Prav tako! Kakor mi pravi vest: „Poj z veselimi veselo, z žalostnimi milo in otožno. Vse in sploh pa tako, da bode Bogu in ljudem ljubo!“

Tukaj Vam podam tedaj dragi mi Slovenci in Slovenke svoj prvi zvezek svojih pesmic pod naslovom **„Solzna Avstrija, v spomin prelivanja krvi in svetovne vojske.“** Bodi Vam v tolažbo za ta strašni čas. Bog daj, da bi bil skoraj konec te strašne vojske. Potem pa, ko bodo zacelile zopet te krvave rane, bomo si spet zapeli kakšno veselo.

Vsem svojim slavicem pošiljam iskrene pozdrave.

Sv. Bolfank, dne 21. maja 1916.

Matija Belec

Avstriji v pozdrav

Te, Avstrija pozdravljam,
Te, zvesti dom prosljavljam,
Iz celega srca !
Iz vse ljubezni vnete
Želim ti sreče svete,
Od vseh višav neba !

Sovražniki srditi,
Ti hočejo razbiti
Zemeljsko tvojo last ;
Podirajo ti mesta,
Morijo ljudstva zvesta,
Da sitijo si strast !

Pa ti ostajaš stalna,
Kot v morju stena skalna,
Ki treskajo ob njo :
Valovi strašne burje,
Ki ruje ga neurje
Z neznano vso močjo !

Saj orel se dvoglavi
Sploh suče v tvoji slavi
In kaže tvojo moč!
Te nikdo ne premaga
Ni strah te zemlje vraga,
Sam Bog ti je v pomoč!

Z braniteljev zvestobo,
Preženeš vragov zlobo,
Da tebe zapusti,
Tvoj zvesti se vojskuje
In prej sploh ne miruje,
Ko nosi znak časti!

Franc Jožef, starček sivi,
Vladar tvoj ljubeznjivi,
Naj dolgo še živi!
Slovesne mu pozdrave
Iz vse ljubezni prave,
Želim do konca dni!

Od rojstva in do groba
Pozdravlja te zvestoba,
Iz vernega srca;
Ostani večno zdrava,
Doni naj tebi slava,
Ljubljena Avstrija!

Zatorej po dolinah
Po holmih in planinah,
Si mi pozdravljena ;
Naj večno se prepeva
In v tvojo čast odmeva :
„Živela Avstrija !“

Svetovna vojska

Viharji vse groze so vstali,
Da poka in trese se svet ;
Ko znali, bi sodni dan vžgali
V lepoti najmirnejših let.

Strah kaže že prva beseda,
Katera se z vojsko grozi ;
Da smrt vladarica bo bleda
In tekla človeška bo kri !

Ko sel je cesarski pozivne
Plakate pribil na steno ;
Človeški rod milo izdihne :
„Zdaj vojska svetovna je to !“

In kakšen sad bo obrodila
Smo lahko si mislili vsi ;
Da škode bo mnogo storila,
Katere opisati ni.

Iz krajev premnogih pregnani
Pred vojsko seljani so vsi ;
So hrami do tal jim požgani
Iz polja pa prah se kadi.

Premnogi si vprašanja daje :
„Kje dom si zdaj srečen, vesel ?“
Ko gleda ves žalosten kraje
Na kupih le prah in pepel.

Še ptičica žalost občuti
Če se ji razdere gnezdo ;
Otožna pobeša peruti,
Se milo ozira v nebo.

Po vrhu te škode umira
Še grozno število ljudi ;
In v grob jim prerani zapira
Vso upanje svobodnih dni.

Veliko jih tudi požere
Zdaj v žrtev neskončno morjé ;
Ki z ladjami vred jim odpere
Grob v sredi brezmerne vode.

Naj bode na suhem al' vodi
Povsod je zdaj groza in strah ;
Se nikdo ne zmeni po škodi
Če mar bo vse vničeno v prah.

Tam grozno gromijo topovi
In pojejo smrtno slovo ;
Se valjajo v krvi sinovi
In zemljo napajajo ž njo.

Glasovi tam milo vpijoči
Se čujejo dni in noči ;
Vsak ranjenec prosi pomoči,
Dokler mu ne zmanjka moči.

Očete, ki so zapustili
Le majhne otroke doma ;
K pomoči jih kličejo v sili
Pred smrtjo iz vsega srca.

Oh, kje bodo grobe iskali
Otroci na vernih duš dan ? —
In kam bodo vence jim djali
Ker grob jim je njihov neznan.

Kje bodo pa klečale žene,
Le tega dotičnega dne ? —
Na grobeh ne bode nobene,
Kjer njihovi spijo možje.

Vam žalost srce pa razriva,
Ljubljeni mi stariši zdaj ;
Vam zemlja sinove pokriva
Tam v tuji deželi sedaj !

Zdaj leto že konec je vzelo,
Odkar se to klanje vrši ;
Bog ve — če še drugo imelo
Ne bode dovršenih dni.

Oj, Bog ti nebeški, edini
Odloži to šibo iz rok!
Zanesi tej solzni dolini,
Usmili se njenih otrok.

Podaj ji mir zopet in spravo,
Jo reši teh težkih nadlog!
In ljudstvu ljubezen daj pravo,
Te prosi ves zemeljski rod.

Solzna Avstrija

Kaj je veddar doživela
Naša ljuba Avstrija ;
Ni še tako krvavela
Nikdar tak' nesrečna b'la !

S čim je tako razžalila
Zdaj neljube sosede ? —
Saj je vsem pravična bila
Zakaj vživa to gorje ? —

Srbi prvi so razdjali
Mir ljubljeni Avstriji ;
Več ne bodo poravnali,
Kar so njej zakrivili.

V Sarajevo so poslali
Zlobno, nečloveško stvar ;
In v nalogo so ji dali
Da vmori cesarski par.

Vsi vladarji brez izjeme
Pridejo potem navzkriž ;
Svet sprejel je grozno breme
Spremenil se v jok in vriš.

Zdaj viharji prej neznani
Izbruhnejo črez Avstrijo;
Jo sovragi razdivjani
Z vso močjo napadajo.

Naš vladar Franc Jožef mili
Joče se črez to zares;
Se nedolžna kri mu smili,
Ktera vpije do nebes.

Avstriji je le ostala
Zvesta samo Nemčija;
Ki je slavno že pregnala
Mnogega sovražnika.

Bog, — ki vidiš solze vroče
Naše mile Avstrije;
Čuješ ljudstvo plakajoče,
Vendar ga usmili se!

Gledaš ti obraze mile
S solzami oblite vse;
Staršev, kojim so vmorile
Kroglice sine ljubljene.

Čuješ deco milo zvati:
„Kje so ljubi oče zdaj? —
Nam povejte, ljuba mati,
Zakaj jih ni k nam nazaj?“ —

„Več očeta“, — pravi mati,
„K nam nazaj nikdar ne bo,
V grobu v poteptani trati
Že počiva njih telo.“

Tam žaluje žena blede
Po izgubi moža zdaj ;
Dan za dnevom milo gleda,
Če bi prišel še kedaj !

Takih zgub je brez števila
Svet za njimi se solzi ;
Le edina smrt nemila
Zdaj prav dobro se gosti !

Bog nebeški, ti odvzemi
Grozno breme Avstriji !
Njene zdaj molitve sprejmi
Prošnje vroče vsliši ti !

Avstrija je naša mati
Njena zemlja nas živi ;
Zato hočemo ostati
Zvesti ji do konca dni !

Daj ji Bog le srečno zmago
Da sovrage odpodi !
Avstrija, domovje drago,
Naj na vekomaj živi !

Junaški fant

Pred vašim krogom tukaj zdaj,
Junaški fant stojim !

Vam listek moj označi naj
Kaj vse od Vas želim !

Ga včeraj meni je poslal
V poziv vojaški zbor ;
Ki me za vojsko je odbral,
Med svoj armadni kôr.

Je znan že vsem ta grozen glas,
Da vnel se ljut je boj ;
Zato zdaj fantje, kličem Vas,
Da greste vsi z menoj !

Jaz hočem biti tam junak
Med Vami vse povsod !
Do svoje smrti poštenjak
Za carja, dom in rod !

Ko združimo se tamkaj mi,
Sovrag bo tepen, klet ;
Če ravno kdo tam smrt stori,
Da le bo dom otet !

Če tudi mene smrt vmori,
Prav nič se ne bojim ;
Mi vest junaška to veli :
„Za dom naj smrt storim !“

Za blagor očetnjave naj
Junaška teče kri!
Za njo jaz z mečem pojdem zdaj
K sovražniku v gosti!

'mam zdravo dušo in srcé
In moj značaj je čist;
Pozvan na bojno sem poljé
To pravi bel mi list.

Če Vi imate, kakor jaz
Po žilah strastno kri,
Ne bode tam nas strašil glas,
Ki noč in dan gromi.

Naj ne trepeče tam nikdó,
Nikdó ne bodi plah;
Lé „Hura!“ kličimo glasno,
Sovraga bode strah!

Takó! In fantje zdaj naprej,
Pod blisk, pod tresk in grom!
Da meč sovragu tam pove:
Kdo bo imel naš dom.

Tolažba dekletu

Oh, deklica ljuba,
Zakaj se solziš? —
S tem draga še mene
V srce žalostiš!

Saj meni so znane
Vse tvoje solze;
Vem, zakaj žaluješ,
Ljubljeno deklé!

Sam cesar ti letos
Vzel dragi zaklad;
Po kojem objema
Pri srcu te jad.

Je te za nevesto
Pred vojsko izbral;
Že takrat ljubezen
V srce ti je vžgal.

Zdaj tamkaj na boju
Sploh misli na te;
In zraven po zmagi
Plamti mu srce.

Tam vragom pošilja
Šprapnele v pozdrav;
Sploh volje je drage
Vesel in še zdrav.

Ga angelj tam vodi
In čuva sam Bog;
Da ni se mu bati
Tam smrtnih nadlog.

On tam bo zaslužil
Svetinjo in križ;
Ko vojske bo konec
Ž njim vse to dobiš.

On šel bo ponosno
S teboj pred oltar;
Zato pa ne žali
Se dekle nikdar!

Tedaj boš imela,
Kar zdaj ši želiš;
Moža in svetinjo
In zraven še križ.

Še enkrat ti rečem
Predrago dekle!
Le hrani za njega
Zvestobo — srcé!

Na vojsko

Oh, dom moj premili in blagi mi kraj,
Nevem, če te srečno še vidim kedaj!
Ker v pismu pozivnem mi tako stoji,
Da kruti sovražnik se s smrtjo grozi.

Od mater, očeta že vzel sem slovo,
Še bratu in sestri podal sem roko;
Prijatelji dragi, še z Bogom zdaj vi!
Mogoče, da zadnjič se vidimo mi!

Se sliši od daleč gromenje in pok,
Oj, tamkaj je groza, da smili se Bog!
Bojevnikov mnogo že mrtvih leži
In zemlja tam pije že njihovo kri.

Tam grozna sovražnikov četa stoji,
Ki dom naš premili imeti želi;
On grozno razsaja, preklinja, roti,
Podira nam mesta, požiga vasi.

Tam švigajo kroglice in bliska se meč,
Žarijo se bombe še v zraku leteč;
In smrtna trobenta pa tako buči,
Da trese človeku možgane in kri!

Oj, z Bogom, premili rojstveni mi kraj,
Zeleno bregovje in pisani gaj!
Le srečen ostani, domači moj svet
Bo sreča, če vidimo kedaj se spet!

Krogljica smrti

Oj, krogljica lepa in drobna,
Kako se prelepo svetliš!
Pa v svoji lepoti si zlobna,
Ker blagi mir v srcih kališ.

Oj, krogljica, lepa in drobna,
Zakaj se ves svet te boji!
Zato — ker si kosi podobna
Ki z njo se življenje kosi.

Oj, krogljica lepa in drobna,
Ki s svinca narejena si;
Zakaj si pač tako hudobna,
Saj krivda se ti ne godi!

Oj, krogljica lepa in drobna
Brez tebe pač vladal bi svet;
Si v svoji lepoti resnobna,
Da daješ premnogim umret!

Oj, krogljica lepa in drobna
Jaz vzamem vso krivdo nazaj;
Ti nisi nič kriva, ne zlobna,
To kriv je sovražnik tedaj!

Slovo in ločitev

S solzámi v očeh se poslavljam
Ljubljeni mi starši od vas!
Mogoče, — da zadnjič pozdravljam
Vas v hiši domači na glas.
Le čujte, prepeva,
Tam zvon in odmeva
Naznanja ločitve nam čas!

S solzámi v očeh se poslavljam,
Predraga mi žena, od te!
Je lahko, da zadnjič podajam
V slovo ti roko in srce!
Sam Bog te ohrani
In zvesta ostani
Le meni do zadnjega dné.

S solzámi v očeh se poslavljam,
Preljubi otroci, od vas!
Svoj nauk vam zadnjič ponavljam,
Ostani vsem v srcih vsak čas!
Naj bode vam milo,
Zdaj matere krilo,
Ločitev gorjé je za nas!

S solzámi v očeh se poslavljam
Od vaju še sestrice, brat!

Na vojsko sedaj se odpravljam,
Kjer poje nam smrtni granat.

Če smrt nas razloči,
V ljubezni sploh vroči,
Se združimo tamkaj enkrat!

S solzámi v očeh se poslavljam,
Od ljubih prijateljev zdaj!
Iz vsega srca vas pozdravljam,
Ostanite z Bogom tedaj!

V spomin ohranite
Me dokler živite,
Če več me ne bode nazaj!

S solzámi v očeh se poslavljam
Od tebe preljubi moj dom!
Z gorečim te srcem pozdravljam
Nevem, če te videl kdaj bom!

Za te in zastavo,
Za carja in slavo,
Jaz pojdem v sovražnikov grom!

S solzámi v očeh se poslavljam
Podam še roko vsem enkrat!
Vam zadnje pozdrave ponavljam
V sredini domačih še trat!

Jaz moram oditi,
In vas zapustiti,
Spolniti postave plakat!

S solzámi v očeh se poslavljam
Zdaj srečno! — Ker moram od tod!
Bog ve, — če še kedaj pozdravljam
Prijatelje, vas, in moj rod!

Če bode nemila

Tam smrt me vmorila

Spomin moj ostani povsod.

Zadnjič smo skupaj prepevali

Se čas je počitka približal
Večernico zvon je odpel ;
Zemljan se je vpehan pokrižal
Po storjenem delu vesel.

Noč bila je svetla in jasna
Da dolgo nobena takó ;
Je lunica svetila krasna
Z višave na trudno zemljó.

Smo zbrali to noč se na vasi
Mladenči pod lipo v svoj krog ;
Kjer milo smo pevali včasi
Da slišalo daleč se v log.

Smo čestokrat tamkaj sedeli
Krog mize na starih klopeh ;
In svoje pomenke imeli
Najrajši na tamošnjih tleh.

Povesti so tamkaj nam slavne
Razlagali stari ljudje ;
Naštevali vojske predavne
Od kojih že malokdo ve.

Smo tudi slovo tam jemali
To noč od domačih ljudij ;
In vsem še roke smo podali
Potem se po svetu razšli.

Je naše prelepo življenje
Sovražnik sedaj spremenil ;
Z veselja je storil žaljenje
Prostost pa nam v solzah vtopil.

Mi pesmice tukaj končamo
Pod lipo domače vasi ;
In v zadnji spomin ji podamo
Vam v srca do konca vseh dni.

To slednja je pesmica bila
Jo slušal domači je svet ;
Je težko, če sreča bo mila,
Nam tukaj prepevati spet !

To bodo naj naši pozdravi :
Da dom naš naj večno živi !
V ljubezni žrtvujemo pravi
Za njega tam dušo in kri !

Izprati ne vemo si rane,
Katero ločitev stori ;
Le v zadnji spomin naj ostane :
Vam pesmica krasne noči !

Na grobu prijatelja

Ta gor v nagrobni gredi
Mi rožic več cveti ;
Pod kojimi moj dragi
Prijatelj v Bogu spi.

Jaz rožic sem nasadil
V preblagi mu spomin ;
Saj sem ga vedno ljubil
Iz srčnih globočin.

Te rože bom napajal
S solzami dan na dan ;
In zraven okopaval
Bom groba vsako stran.

On tukaj zdaj počiva
Že v spanju večnih sanj ;
Jaz na njegovem grobu
Pa prosim Boga zanj.

Sploh živ mi je v spominu
Pred mojimi očmi ;
Kot nekda bil v življenju
Je preminule dni.

Na grob mu je postavljen
Spominski križ lesen ;
Ki s trde hrasta skale
Je lično narejen.

Na križ mu je prilepljen
V zaslugo časten znak,
Kateri oznanjuje :
Da tukaj spi junak.

Junaško smrt je storil
V sred bojnih tam poljan :
Stem skazal je ljubezen
Za domovinsko stran.

Sem v knjigo ga zapisal
Na svetlo kip sem djal ;
Da bode na vse veke
Med narodom ostal.

Ga narod bode pomnil
Opeval ga takó :
Da bode v grobu srečen
Spal mirno in sladkó !

Njega ne bode več!

Sem solzila
Žalostila
Iz vseh globočin srca;
Ko se strašna
Vest je plašna
Razglasila v boj sveta.

Dati mora
Plan in gora,
Svoje drage v divji boj;
Takrat tudi
Se potrudi
Po orožju zvesti moj!

Sem mu dala,
Kar sem znala
Za spomin še marsikaj;
V zadnjič bila
Naročila
Sem mu, da mi piše kaj.

Pismo eno
Več nobeno,
Še do danes došlo ni;
Strašna zgodba,
Moja sodba,
Smrt mi stavi pred oči.

Sem pisála
In vprašála,
S pismico vojaški zbor;
Milo plakam
Željno čakam
Na resničen odgovor.

Zbor vojaški
List mrtvaški,
Mi v odgovor je poslal;
List že pravi
Mi in javi,
Da je v Bogu tam zaspal:

Grem v župnijo
Naj zvonijo,
Da se znancem razglasi;
Razven tega
Še za njega,
Plačam svete maše tri.

Moji sreči
Razvceteči,
Cvet izpulil je vihár;
Da nevesta,
Žena zvesta
Njegova ne bom nikdár!

Sama biti,
Se solziti
Morala bom svoje dni;
Ker za mene
Več nobene
Zemeljske tolažbe ni!

Revo bolno
Upov polno,
Še tolaži me sedaj,
Da tam gori
V rajskem zbori
Združiva se vekomaj!

Tolažba in pozdravi

Vzleti, vzleti, ptička mila
Čez planjave in vrhé!
Nesi mojim pozdravila,
Da tolažiš njih gorjé!

Tukaj pisemce je malo,
Vzemi si ga v kljunček svoj;
Vzleti z njim v deželo zalo,
Kjer je dom ljubljeni moj!

Tam so dragi oče, mati,
Ljuba sestrice in brat!
Nesi moj pozdrav jim zlati
Za tolažbo zadnjokrat!

Tamkaj ga na okno deni
In premilo jim zapoj!
V pesmici jim razodeni,
Da še to pozdrav je moj!

Ko bo pisemce prebrano
Vrni k meni se nazaj!
Da olajšaš mojo rano,
Ki skeli me tukaj zdaj.

Z drugim pismom boš spremljala
Moj pozorav še k deklici,
Ki za mene žalovala
Bo do konca svojih dni!

Kadar pisemce prečita
Vzleti k meni spet nazaj,
Da mi rana bo razkrita,
Ki trpi jo ona zdaj!

V tretjič mi pozdrave nesi
Vsem prijateljem v roké;
Žalostno jim vest raznesi,
Da umrl bom tu za nje.

Kadar bodeš razdelila
Želje mojega srcá;
Spet prileti ptička mila
K moji smrti spod neba!

Kadar bode se zgodilo,
Da me kroglja umori;
Nesi zadnjo poročilo
Mojim dragim, ptička ti!

Takrat smeš pa tam ostati
V družbi mojih svoje dni;
Jim ne pusti žalovati,
Jih tolaži s petjem ti!

Jim v tolažbo moraš peti
Iz vseh srčnih globočin;
In postavljaš jim na sveti
Mene v nezabljev spomin!

Plakajoča mati

Oh, kaj se ti je dragi sin zgodilo,
Je res — da že počivaš v groba jami?
In vživaš že veselje nad zvezdami,
Kak mi uradno javlja poročilo!

Po stezah zemlje plašno se oziram,
Če bi od koder šel, ti moj ljubljeneč;
Da bi ustavil vročih solz mi vrelec,
Ki ga prenešno noč in dan prelivam.

Oh, sin moj dragi — tebe sem imela,
Da bi k pomoči bil mi v stara leta;
Pa mora biti tako volja sveta,
Da smrt tam v vojski tebe mi je vzela!

Si pri odhodu djal še: „Ljuba mati!
Jaz moram zdaj Vas tukaj zapustiti;
Oh, da bi smel le enkrat k Vam še priti,
Ta čas pa Bog Vam zdravim daj ostati!“

Le v sanjah samo si pri meni včasih,
Ko spavam sladko v mirni, tihi noči;
Le takrat samo meni si k pomoči,
Bedeči pa zastonj so klicev glasi.

Jaz reva sama tukaj bom ostala
Saj več na zemlji za me ni pomoči;
In vedno jaz v ljubezni žalujoči
Bom rada tvoje sploh spomine brala;

Če ravno plakam, vendar sem vesela,
Bil bežec nisi — da bi z vojske vhajal:
Izdajalec ne — da bi dom izdajal,
Pač ponosna sem, dokler bom živela!

Si branil hrabro tamkaj dom in carja
Za njiju dal si vsako kapljo krvi;
Si črstev bil, kot ribice postrvi
Zato tam sveti naj ti večna zarja!

Solzim se, ker za grob ne bodem znala
Tam kjer odeja zemlje te pokriva;
Po tem srcé mi vedno kàl razriva,
Zato živeča sploh bom žalovala!

Le spavaj mirno v zemlji mi neznani,
Dokler trobenta te ne bo zbudila;
In v novo te življenje prerodila,
V katerem tam te nikdo več ne rani!

Zdaj srečno, ti otroška mi zvestoba,
Le vživaj tamkaj večne luči plamen:
Ker te slavlil ne bode rezan kamen;
Le moj preblagi boš spomin do groba!

Prošnja k Brezmadežni

Ped taboj, sveta mati,
Objokana klečim !
In ves tvoj prestol zlati
S solzami pokropim.

Ti mene se usmili
V sedanji bridki sili,
Ker vidiš mi v srcé.
In veš za vso gorjé,
Ki zdaj ga nosim v krili !

Ljubljena ti devica
Kraljica vseh nebes !
Mi bodi tolažnica
Na zemlji zdaj zares !

Se milostno izkaži
In prošnje ne sovraži
Saj srce v tebe upa
In sploh ne pozna strupa,
Ki svet ga stavi v láži.

Poglej me tu siroto
Ti mati iz višav,
Ki vso sovraži zmoto
Vseh zemeljskih nižav !

Le ti mi moreš dati,
In rano mi izprati,
Ki tukaj jo trpim
In voljno žnjo živim,
Oh, ti nebeška mati !

Se dolgo obotavljam
Pred tvojim tronom zdaj !
In prošnjo le ponavljam
Saj sama veš zakaj.

Ti reši mu življenje
In lajšaj mu trpljenje,
Ki v vojski ga trpi ;
Naj tudi tam krepi
Ga tvoje usmiljenje !

Pred taboj na kolenih
Še vedno tu klečim
In s tvojih rok miljenih
Te milosti želim !

Da bodeš mi k veselji
In vstrežeš moji želji,
Da — ko bo konec boja
In pride čas pokoja,
„Nazaj mi ga pripelji !“

Materine želje

Oh, sin moj ljubljeni
Le pridi brž k meni,
Iz groznega boja nazaj!
Da solze mi vroče
Po licih tekoče
Za vselej izginejo naj!
Saj vest mi le moja
Ne da prej pokoja,
Ko vrneš se, dragi moj sin!
Ne poznam več sreče
Na zemlji cveteče,
Le tebe nazaj si želim!

Srcé je krvavo
Tak' dolgo ni zdravo,
Odkar si odišel na boj!
Ko prideš moj dragi
Mi srček preblagi,
Srcé se ozdravi takój!
Saj nikdo na sveti
Ne more prešteti,
Mi skritih srcá bolečin;
Le tvoji spomini
So mar mi edini
V tolažbo zemeljskih dolin!

Oh, kako sem srečna,
Naj hvala bo večna,
Le Bogu, ki je varoval;
Tam mojega sina,
Da meč ali mina
Nobeden tam ni pokončal.

Le pridi, brž pridi,
Da zopet te vidi
Še matere drago oko!
Sem jaz tvoja mati
Ti sin si moj zlati,
Ki ljubiva sploh se gorkó!

Tedaj bodo rane
Iz srca pregnane,
Ki vzbujale so mi gorjé;
Potem bo živel naprej se veselo
In mirno bo moje srcé!

Zdravljica

Napijmo si bratje na zdravje veselo,
Naj naša zdravljica odmeva okrog!
Saj vince rumeno nas bode ogrelo,
Pa pijmo ga tako, da z nami bo Bog!

Ta kapljica božja je žlahtna in sladka,
Saj sam blagoslovil jo večni je Bog;
Za njo pa po grlu je stezica gladka,
Ki teče kot srebro brez vsakih nadlog!

Prijatelji naši že v grobih ležijo,
Ki pili in peli so z nami takó:
Da mirno tam v spanju nevzdramljenem spijo
In večno luč uživajo tamkaj sladkó.

Najprvo napijmo zdravljico sveto,
Cesarju, ki vlada čez šestdeset let;
V zvestobi, ljubezni zapojmo mu vneto,
Naj dolgo poda mu Bog uživati svet!

In v drugič napijmo pa našim očetom,
Ki tam se borijo za dragi naš dom!
Saj venec njih zmage bo vil se med svetom,
Doklér iz oblakov udarjal bo grom!

In v tretjič pa matere Bog vas ohrani,
Katere rodile junaško ste kri!
Na vašo čast tukaj ga pijemo zbrani,
Naj naša zdravljica vas srečne stori!

Še torej napijmo vsem enkrat v ljubezni,
Poprej, ko podamo se bratje od tod;
Ostanimo vedno le v zvezi železni,
Doklér ne pokliče nas v večnost Gospod!

Uživajmo tedaj le vince rumeno,
Živimo na svetu le samo enkrat!
Zakaj bi ga tedaj ne pili pošteno
V sredini slovenskih brežičev in trat!

Srečno mi, draga!

Daleč, daleč si ostala,
Za deveto tam goro!

Več ne boš za menoj znala,
Z Bogom, bodi ti v slovo!

Za spomin roko podano,
Sem za vselej ti pustil;
Vem, da težko zabiš rano,
Ker sem vedno zvest ti bil!

Šel sem tja, kjer strašne bombe,
Kakor ptice švigajo;
Čujem vedno, kako trombe
Smrtne pesmi pojejo.

Smrt je tukaj vladarica,
Sluga njen pa oster meč;
Puška pevajoča ptica,
Top tovariš nje gromeč.

Nimam upa več na zemlji,
Da bi tebe gledal kdaj!
Preveč v srce si ne jemlji,
Da zgubiš me vekomaj!

Torej zdrava mi ostani,
Sreče mnogo ti želim!
Ta pozdrav ti v smrtni rani,
Domovina zapustim.

Vojak in rožica

Pač čudim se tebi, oj rožica mala,
Ki tukaj na travniku sama stojiš;
Saj vem, da strahu si veliko prestala,
Ko kosec je klatil po drugih navzkriž.

Poglej zdaj krog sebe, kjer druge ležijo
Že skoraj vse suhe od solnca po tleh;
So včeraj cvetele, a danes že spijo
Pozabljene skoraj od živih so vseh!

Glej, kosec je zjutraj prav rano prepeval
Čarobne predsmrtnice jim za slovo;
Potem na življenje nobeno ni gledal
Je eni kot drugi odsekal glavo.

Le ti si še sama cveteča ostala
Le tebe ni njegov udarec zadel;
Pač sreča velika je rožica mala,
Da kruti ti kosec življenja ni vzel.

Enako se tudi je z menoj zgodilo,
Ko sredi bojišča vse groze sem stal;
Da krogelj, kot dežja krog mene se vlilo
Pa vendar sem zdrav in vesel še ostal!

Oh, kaj pa bo takrat ljubljena cvetlica,
Ko kosec nabrusil bo v drugič koso?
In stresel bo hladno ti roso raz lica
Pa tebe za vselej podrl na zemljo?!

Oh, cvetka mi draga, saj ure preštete
So tudi za mene tam v boju sedaj,
Da kosec prepeval bo pesmi mi svete,
Za zadnjo tolažbo pri smrti tedaj.

Zatoraj mi vedi, predraga cvetlica,
Da sva postavljena v življenju na rob ;
Mogoče, da v kratkem bo smrt pomočnica
Ki naju bo djala v pripravljeni grob.

Ti rožica bodeš na vekomaj spala
A jaz pa še v upanja slaji živim ;
Da moja trohnoba od smrti bo vstala
In v novo življenje se spet prebudim !

Mati pri umirajočem detetu

Vendar odpri dete moje
Milo še oči enkrat!
In poglej iz zibke svoje
Mater drago zadnjokrat!

Več ne dajo se prešteti
Solze mojih žalnih dni;
Morala sem doživeti
Smrt še tvojo, dete ti!

Saj sem tebe bolj ljubila,
Kakor punčico očes;
Vse kar znala, sem storila,
Za te, angeljček nebes!

Luč življenja ti ugasne,
Kakor vidim, še nicoj;
Pojdeš zdaj v nebesa krasne
V anglejev nešteti broj.

Tam na vojski ti očeta
Je vmorila strašna smrt;
Tebi, oh, nedolžnost sveta,
Zdaj je tukaj grob odprt!

Dete v zibelki je spalo
V bolečinah kratek čas;
Se spijoče je smehljalo
Še nikdar takó na glas.

V tem se dete je zbudilo
Pravi materi na glas:
„Ljuba mama, zapustilo
Skoraj bom na zemlji vas!

Krasne sanje sem imelo
Zdaj v nebesih bilo sem;
Kako vse je tam veselo
Čujte mama, da povem!

Angelj prišel je po mene
In me peljal v sveti raj;
Tu bolesti ni nobene
Rekel mi je tam tedaj.

Angeljev je tam milijone
Bolj, ko solnce se blišče;
Videlo sem krasne trone
V kojih sveti se vrste.

Tudi mama, Vi ste bili
In igrali se z menoj;
Rajsko sve se veselili
Vsaka s krono nad glavo!

Ata dragi so sedeli
V svojem tronu prav lepó;
Mene so v naročje vzeli,
Vas pozdravljali srčno!

Slišalo sem tamkaj peti
Rajskih slavcev več tisoč;
Tako znajo žvrgoleti,
Da me sploh je silil joč.

Jaz imelo sem peruti,
Zlato krilce pred seboj;
V rajski bilo sem lepoti
Angelj bil je sploh z menoj!

Spet iz raja sem zletelo
V svojo revno zibeljko;
Iz katere zdaj veselo
Pojdem v družbo angeljsko.“

Dete zopet je zaspalo
V svoji zibeljki tedaj;
Več iz nje ne bode vstalo
Splavalo je v sveti raj.

Vse bridkosti je prestalo
Reši vseh se bolečin
Materi je pa podalo
Sanje od nebes v spomin.

Godci svetovnega plesa

Smodnik in meč in dinamit
So dolgo časa spali;
Zbudi plakat jih grozovit
Na prvi klic so vstali.

Vstanite bratje urno zdaj!
Plakat jim dalje pravi,
Da greste k seji vsi sedaj
In k glavni tej razpravi.

Zdaj svet je napovedal ples
In vas za godce hoče;
Ta ples bo hujši kot potres,
Da bo plesalcem vroče.

Je prvi se oglasil meč
In milo z glavo zmajal;
Smodnik jim sviral boš gromeč
Jaz bom pa takt ti dajal.

In top pristavi : „Jaz bom že
Pozdrave jim pošiljal;
Plesalcem jok bo in gorje
Jim grobe bom postiljal!“

„Naj pleše!“ pravi dinamit
Od zemlje v zrak visoko!
Al' morda bode pa razbit
Tam v dnu morja globoko!

Je grozen njihov ta načrt
Ga sama smrt podpiše;
Razgrne svoj mrtvaški prt
Ž njim v grobeh rane briše.

Ko seja je končana b'la,
So svirati začeli;
Da stresla se je zemlja vsa
V deveti tam deželi.

Tam meč brez takta se vihti
Že ves se v krvi bliska;
Trobenta milo se glasi
In smrtne pesmi piska.

In top pa bljuje, da je strah
V plesalčev trop granate;
Jih trga tam v pepel in prah
V življenju ure zlate.

A, dinamit pa tu in tam
Le čaka večje sreče;
Jih na tisoče enkrat sam
V naročje smrti zmeče.

Med plesom se sprehaja smrt
In samo ogleduje,
Kako se njen mrtvaški vrt
Z grobovi ureduje.

Počiva samo le plakat,
Še tu in tam na steni;
Ga čita lahko brata brat,
Razume, kaj pomeni.

Plakat je grozen naročnik
Plesalce plesat vabi;
Največji smrtni pomočnik
Nikogar ne pozabi.

Mi vprašamo te, blede smrt,
Da kdaj prenehaš delo? —
In kadar zlomiš svoj načrt
Za godbo neveselo?

Oh, blagi mir! Oh, zlati mir!
Plesalci te želijo,
Preženi godcev teh prepir
Naj vendar spet zaspijo!

Na vernih duš dan

Pomisli danes, človek moj,
Zakaj živiš na sveti,
Saj cilj je to življenja tvoj,
Da enkrat moraš vmreti!

Si prišel danes na ta kraj
Na božje povabilo;
Saj boš počival tu kedaj
Bo tvoje tu gomilo!

Poglej krog sebe po grobéh
Kjer tvoji znanci spijo;
In duše njihove za greh
Se v vicah pokorijo.

Na grob si vence djal s cvetlic
V spomin prižgal jim sveče;
Le reši duše jim iz vic
Te prosijo goreče.

Poglej tam, dragi otrok ti,
Napis na križu zlati!
Pod njim pa dvoje trupel spi
So oče tvoj in mati!

Mogoče, da zaradi te,
Še muke tam trpita;
In tu od tebe tega dné
Pomoči si želita!

Poslušaj, dragi mož sedaj,
Kakó te kliče žena;
Ki ljubila te je nekdej,
Mar zdaj je pozabljena!

Zdaj zmislimo na tiste mi,
Ki šli so z naše srede;
Na strašno vojsko svoje dni
V naročje smrti blede.

Trohni vam starši, dragi sin
Tam v daljni tuji zemlji;
Naj pride danes vam v spomin:
„Sam Bog mu greh odjemlji!“

Je tebi žena, zvesti mož
Tam tudi moral vmreti;
Glej — da mu zdaj želega boš:
„Naj večna luč mu sveti!“

Upada deci zdaj srce
Po zgubljenih očetih;
Le radi molite za nje
Iz src pobožno vnetih:

Vsi skupaj se vročimo zdaj
Mariji v sveto krilo;
Saj ona stezo v sveti raj
Odpira nam premilo!

Doseči Jezus nam podaj
To željo le edino!
In vsem nam srečno priti daj
V nebeško domovino!

Blagor mu v tuji zemlji!

Blagor tebi zdaj junaško telo,
Ki si v tuji zemlji pokopano;
Tam še tebi je življenje vzelo
Za cesarja in za dom prerano.

Si zapustil hišo ti rojstveno,
Ženo blede, starše in otroke;
Si podal roko še vsem ljubljeno,
Jih izročil v varstvo božje roke.

Rekel si v slovo jim te besede:
„Z Bogom, zdravi toraj ostanite!
Jaz podam se zdaj iz vaše srede
Se nikdar za menoj ne solzite!“

Šel z veseljem v četo si vojaško,
Ki je čakala sovraga strastno;
Meč si brusil, rekel si junaško:
„Smrt al' zmaga vse nam bode častno!“

Na pomoč si klical vojne brate,
Ko pobijal tamkaj si sovrage;
Vesélil si se svetinje zlate,
Ki bi v dar dobil jo koncem zmage.

Si boril se tamkaj neprestano
Slutil nisi takrat smrti svoje;
Ne zmeneč se za krvavo rano
Ki prijele so jo prsi tvoje.

Tebe kroglja s puške je zadela,
Rano smrtno tebi je storila;
Pesem ti mrtvaško je zapela
Slaven venec ti v spomin izvila.

Kri ti vrela dolgo je iz rane,
Koprnel si vedno še po zmagi;
Fante si junačil tamkaj zbrane
Vpil si: „Hura! Le po krutem vragi!“

Padel si, in zdihnil dušo blago
Vzel slovo iz solznate doline;
Kri prelil si za domovje drago,
Tam na zemlji tuje domovine.

Truplo zdaj je žrtev tuje zemlje
Bodi tamkaj tvoje spanje sladko!
Naj miru tam nikdo ti ne jemlje
Saj življenje ti je bilo kratko!

Rože tam ti naj v spomin cvetijo;
Pesem naj se v tvojo čast prepeva!
Solnčni žarki naj tvoj grob zlatijo
Narod pomni te do konca dneva!

Blagor tebi zdaj junaško telo,
Ki si v tuji zemlji pokopano;
Tam se tebi je življenje vzelo
Za cesarja in za dom prerano!

Dva vjetnika

I. Jetnik:

„Oh, kako, si vendar pač tako vesel
Ti ptiček, zaprta sirota!
Ker zlato prostost boš več težko imel
Je vzeta ti njena dobrota.

Pač čuda — da poješ tako in drobniš
V tej kletkici gosto spleténi
In ločen od družbe krilate živiš
Pač v srce usmiliš se meni!

Zdaj zunaj je lepa, vesela pomlad
Že rožice krasno cvetijo;
In tvoji tovariši uživajo hlad
Po gajih in prosti živijo.

Jim sije tam solnce vse sreče ljubó
Po tebi pa nikdar ne seva;
V tej izbici temni le peti sladko
Jim moraš, pozemeljska reva!

Zdaj tamkaj imajo že vsaki svoj par
Oh, ti pa živiš tu samotno,
In uživajo ondi ljubezni svet dar
Ti ljubiš pa izbo temotno.

Jaz tebe v priložnosti bom izpustil
In rešil te bodem te ječe.

Zakaj bi se revček tu sam žalostil,
Saj vem — da k tovaršem te vleče!“

II. Jetnik, ptica :

„Zakaj me miluješ ti tukaj nocoj
In gledaš skoz okno me dóli;
Ne vidiš pa kakšen le stan je že tvoj
Mar srce še hujše te boli.

Si tudi ti vjetnik, prav kakor sem jaz
In tudi prostost ti je vzeta,
Po vojske izbruhu te stresel je mraz,
Ko moral si z rojstnega svéta.

Moj strežnik prinese mi vsega dovolj
In ti pa po redkem ga vidiš;
Občutiš število pač groznih nevolj
Od dobrega malokaj slišiš.

Zapuščen ti vedno v daljavo strmiš,
Kjer bivajo tvoji ljubljeni.

Saj v mislih ti vedno med njimi živiš
Pri svojih otrocih in ženi!

Jaz v zimi sem v hiši, kjer topel je jug
Oj, ti pa tam v mrazu trepečeš;
Jaz pojem veselo, ko malokter drug
In ti pa od dela le skečeš.

Kragulja me strašnega tudi ni strah

Saj sploh on ne more do mene;

In ti pa v stražarja oziraš se plah

Če kdaj te brez dela zadene!“

I. vjetnik:

„Je res, da se mi slabo tukaj godi
Še hujše mi skoraj ne more;
Ker kruti stražar me pri delu podi
Do mraka od juterne zore.

Osoda je grenka res tukaj sedaj
Bog daj, da bi vojske bil konec;
Takrat pa veselja za mene bo kaj,
Vse sreče mi peval bo zvonec!

Oh, kakšna je bila pa sodba za te!

Kedaj so te ptiček ujeli? —

Jaz mislim, da počí ti v kletki srcé,
Ker zlato prostost so ti vzeli!

In kletko zaklenil tvoj stražnik je krut,
Da ven ti zleteti ni móči,
Si vjeta do smrti sirota sirot,
Če jaz ti ne bodem k pomoči!

Za mene pa prišla bo ura in dan

Ko vojska bo konec storila;

Tedaj bo osrečil se zopet moj stan

Ki ran mi rodi brez števila.

In ti pa si revež, še tukaj boš pel

Do svojega konca življenja;

Še v žalosti moral boš biti vesel

Pač s teboj se nikdo ne menja.“

Pevec :

„Je žalosten ptiček pobesil glavó
Izgine mu prejšnje veselje,
Pri srcu mu vroče in zopet hladnó
V prostost se vzbudijo mu želje.
V nekdanje življenje pomisli nazaj
Ko sreča mu bila je mila,
Kakó spreletaval iz gaja se v gaj
Z družico ljubezen sta žila.

Za nekaj trenutkov spet mine mu strah,
Srcé pa še le mu trepeče;
Le vjetnika gleda otožen in plah
Besede sledeče izreče:
„Oh, dragi prijatelj, izpusti me ti
In reši te kletke me tesne!
Naj zopet moj srček v gaj zelen zleti
Se reši pogina te brezne!

Prepevalo v gaju milejše se bo
Ko tukaj v tej izbi na steni;
Družico pozdravil bom zopet srčnó
Ki vedno žaluje po meni.
Spletavala gnezda spet bova oba
In skrbno mladiče gojila;
V zvestobi živela, kot nekdaž že sva
In ljubav naprej bova žila!“

Zdaj prišel za ptico vse sreče je dan
Jej vjetnik izpolni obljubo;
Odklenil je kletko na steni zaran,
Jo spustil je v svobodo ljubo.

Zdaj ptičica smukne, iz kletke zleti

Se vjetniku srčno zahvali :

„Bog daj, da bi srečno še vrnil se ti
V domači kraj, mili in zali!“

Je ptiček odletel tja v gozdič vesel

V domovje ljubljene družice;

Kakó bi veselje vam zdaj razodel,

Ki čuti srcé ga samice.

V zvestobi, ljubezni živita naprej

Mladiče prelepo gojita;

In pojeta pesmi raz tisočih vej

Za kletko se več ne solzita.

Kedaj pa bo prišel za vjetnika čas,

Da ukal bo v svojo deželo?

In svoje predrage pozdravljal na glas

Pa vse jih objemal veselo.

Takrat bo gotovo njegovo srcé

Mu v prsih v radosti kipelo;

In bode pozabilo slednje gorje,

Ki ga je kedaj doživelo!

Gotovo je vjetniku vroče sedaj,
Ker vedno plamti po ljubljenih
In v kip si postavlja domači svoj kraj,
Ki gleda ga v željah iskrenih.

Podam ti v tolažbo, moj vjetnik, v srcé
Da enkrat na vsetu vse mine;
Le voljno prenašaj sploh svoje gorjé
Do časa — ko vojska izgine!

Dva virčka

Iz pečine virček teče,
Oj, kakó lepó šumlja!
Val za valčkom sploh trepeče
Solnčni žarek v njem miglja.

On napaja drobne ptice
In še drugih več stvari;
Mi poživlja še cvetlice
Kar v srce me veseli!

Tudi mene on napaja
Kadar žeja me mori;
Pač njegova hladna slaja
Dobro vsakomur stori.

Kakor živo srebro teka,
V svoji strugi noč in dan;
Dokler ne odnese reka,
Ga v brezmerno morsko plan.

Drugi virček šumljajoči
Teče meni iz srcá;
Ki ga zdaj v ljubezni vroči
Dajem v svet, kot dar neba!

To je virček pesmi venec,
Ki ga spletam tu sedaj;
Da poznejši čas Slovenec
Ga prebiral bi kedaj!

Ko srce bo v prah zdrobljeno
Virček le še bo šumjal;
In med družbo bo ljubljeno
Vedno sladek glas dajal.

Toraj dragi virček tekaj,
Po širokem svetu krog!
Trosi mojih glasov nekaj,
Čez slovenski hrib in log!

Ura naše ločitve

Saj vsem je že ura ločitve nam znana,
Katera pretrese človeško srce;
Gotovo je tudi najgroznejša rana,
Ki samo le v grobu zaceliti ve.

Ko pride ločitev med ljube nas brate,
V spomin si še takrat podamo roke;
Polagamo v srca še želje si zlate
„Bog bodi še s teboj, naj dobro ti gre!

Odide prijatelj iz rojstnega kraja
V spominu še večkrat rad piše nazaj;
Zato po domovju ga žalost obhaja
Ker tega ne ve — če še pride kedaj!

Tam v kraju na tujem on solze preliwa,
In mirno pred svetom prikriva gorje;
Pa kakšna otožnost srce mu razriva
Ni znano nikomur in nikdo ne ve!

Saj tudi bo prišel čas naše ločitve,
Ta ura gotovo bo grenka za nas;
Vesolja bi žili ob času vrnitve,
„Oh — če bi smel priti še kedaj med vas!“

Saj takrat bi nove vam pesmice dajal,
Kot slavček bi lepo vas peti učil;
Pa večna ločitev, ne bodem več rajal,
Ker v grobu bo pesmi se konec storil.

Zatoraj vam sejam zdaj rožice zlate,
Katere cvetijo naj v moj vam spomin!
Njih seme naj pada na srčne vam trate
Ven z mojega srca iz vseh globočin!

Naj bodejo vedno le srčna čutila
In mehčajo vam kamenito srcé!
Donijo naj vselej, kot struna premila
Vam lajšajo rade naj dušno gorje!

